

Jak przygotować się do zjazdu hufca/chorągwi

Opracowanie:

phm. Paula Rokaszewicz, Dorota Mehlberg,

hm. Janusz Wolski, hm. Justyna Sikorska, hm. Jadwiga Marciniak

pwd. Kamil Wojciechowski, pwd. Agnieszka Surma,

Do niniejszego opracowania wykorzystano również materiał GK ZHP z 2003 roku.

Warszawa, 2015

Spis treści

WSTĘP	4
AKTY PRAWNE	4
SŁOWNICZEK	4
RODZAJE ZJAZDÓW	7
Zjazd zwykły	7
Zjazd nadzwyczajny	7
Zjazd sprawozdawczy (wyłącznie na poziomie hufca)	7
KTO ZWOŁUJE ZJAZD?	7
JAK ZWOŁAĆ ZJAZD?	8
ROZKAZY ZJAZDOWE	8
Terminy	8
SCHEMAT PRZEBIEGU ZJAZDÓW	9
Słowniczek	9
Zjazd zwykły	9
Zjazd sprawozdawczy	13
Pełnomocnik na zjazd	13
ZBIÓRKI WYBORCZE	14
TRYB ODWOŁAWCZY I UNIEWAŻNIENIE ZJAZDU	15
DOKUMENTY PO ZJEŹDZIE	15
Zjazd chorągwi	15
Zjazd hufca	16
O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ	16
Załączniki	17

Wstęp

Dobre przygotowanie do zjazdu bardzo często stanowi o jakości tego spotkania. Komu wydaje się, że to tylko kilka godzin, podczas których podejmujecie uchwały, wybieracie władze i formułujecie wnioski, jest w ogromnym błędzie.

Niniejszy poradnik ma pomóc w organizacji jednego z najważniejszych wydarzeń w funkcjonowaniu hufca i chorągwi.

Zanim przystąpicie do przygotowań zjazdowych należy zapoznać się z podstawowymi dokumentami regulującymi procedurę wyborczą w ZHP oraz znać najważniejsze pojęcia, które funkcjonują w tym obszarze.

Akty prawne

Podstawowe dokumenty, z którymi każdy organizator zjazdu musi się zapoznać na wstępie to:

- 1) Statut ZHP,
- 2) Ordynacja Wyborcza ZHP,
- 3) Uchwały Rady Naczelnej ZHP w sprawie terminarza zjazdów,
- 4) Uchwały Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP dotyczące wykładki zapisów Statutu ZHP,
- 5) Uchwały właściwej komendy chorągwi w sprawie liczby delegatów na zjazd chorągwi ZHP.

Wyżej wymienione dokumenty od punktu 1) do 3) znajdują się na stronie www.dokumenty.zhp.pl.

Słowniczek

Funkcje instruktorskie są to funkcje, które nie mają charakteru dorywczego, to jest:

- funkcja drużynowego lub kierującego podstawową jednostką organizacyjną oraz inne stałe funkcje związane z realizacją zadań statutowych powierzane w trybie mianowania przez właściwego komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP,
- funkcje członków władz ZHP powierzane w trybie wyboru.

Funkcję instruktorską może pełnić instruktor. W uzasadnionych wypadkach komendant hufca może dopuścić do pełnienia funkcji instruktorskiej członka ZHP nie będącego instruktorem, który ukończył 16 lat i posiada odpowiednie kwalifikacje instruktorskie.

Interpretacje Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP w sprawie funkcji instruktorskich:

Uchwała Nr 11/XXXVI Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP z dnia 23 marca 2013 roku w sprawie wykładni postanowień § 21 ust. 1 Statutu ZHP w związku z postanowieniami § 37 ust. 1 Statutu ZHP

Uchwała Nr 14/XXXVI Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP z dnia 9 czerwca 2013 roku w sprawie wykładni postanowień § 21 ust. 1 i 2 Statutu ZHP w związku z postanowieniami § 37 ust. 1 Statutu ZHP

Czynne prawo wyborcze (prawo wybierania) na zjazdach hufców i na zbiórkach wyborczych mają członkowie ZHP pełniący funkcje instruktorską na dowolnym szczeblu organizacji, a mający przydział służbowy do danego hufca, którzy mają opłaconą składkę członkowską. Na zjazdach chorągwi: wybrani na zjazdach hufców delegaci, komendanci hufców oraz członkowie komendy chorągwi.

Bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności) mają instruktorzy, którzy opłacili składki członkowskie oraz mają zaliczoną służbę instruktorską, z następującymi zastrzeżeniami:

- w wyborach na funkcje skarbników bierne prawo wyborcze mają także pełnoletni członkowie ZHP nie będący instruktorami,
- w wyborach na funkcję komendanta chorągwi, Przewodniczącego ZHP, Naczelnika ZHP i członków sądów harcerskich bierne prawo wyborcze mają wyłącznie instruktorzy w stopniu harcmistrza,
- w wyborach do komisji rewizyjnych biernego prawa wyborczego nie mają instruktorzy bezpośrednio związani z odpowiedzialnością materialną w danej terenowej jednostce organizacyjnej,
- członkami władz ZHP nie mogą być osoby, które były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- członkowie komisji rewizyjnych chorągwi nie mogą pozostawać z członkami komend chorągwi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
- członkowie Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP nie mogą pozostawać z członkami Głównej Kwatery ZHP w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
- członkami rady chorągwi, Rady Naczelnej ZHP, komisji rewizyjnej chorągwi i Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP nie mogą być pracownicy ZHP.

Ograniczenia kadencyjności – funkcję komendanta hufca/chorągwi/Naczelnika ZHP można sprawować nie dłużej niż przez 2 kolejne pełne kadencje.

Interpretacje Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP dotyczące kadencyjności:

Uchwała Nr 7/XXXVIII Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP z dnia 7 marca 2015 roku w sprawie wykładni postanowień § 37 ust. 5 Statutu ZHP

Absolutorium – formalne przyjęcie przez zjazd sprawozdania komendanta i komendy, które dotyczy działalności statutowej, programowej i finansowej, w okresie danej kadencji (absolutorium jest udzielna za okres od pierwszego do ostatniego dnia pełnienia danej funkcji przez osobę). Zjazd udziela absolutorium, na wniosek komisji rewizyjnej właściwej dla danego szczebla. Absolutorium jest udzielane każdemu członkowi komendy z osobna (osobne głosowania).

Przykład: hm. Jan Kowalski od 1.01.2011 roku do 1.01.2013 roku pełnił funkcję skarbnika hufca, od 2.01.2013 roku do końca kadencji pełnił funkcję członka komendy ds. programu i pracy z kadrą) – absolutorium udzielane jest za każdą funkcję oddzielnie.

Głosowanie – czynność służąca dokonywaniu wyboru w pewnej kwestii, np. wyboru władz, przyjęcia uchwały. Głosowanie może być:

- jawne – przez podniesienie ręki
- tajne – przez skreślenie na karcie do głosowania.

Wybory do władz odbywają się w sposób tajny, chyba że zjazd zadecyduje jednogłośnie o głosowaniu jawnym.

Uchwały zjazdu hufca/chorągwi są podejmowane zwykłą większością głosów bez względu na liczbę obecnych osób uprawnionych do głosowania.

Wybory do władz są prawomocne bez względu na liczbę uprawnionych obecnych na zjeździe. Za wybranych do władz uważa się tych kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów i więcej niż połowę ważnych oddanych głosów. W przypadku kiedy kandydaci otrzymają tyle samo głosów, więcej jednak niż połowa ważnych oddanych głosów, przeprowadza się głosowanie uzupełniające na tych kandydatów, w którym o wyborze decyduje zwykła większość głosów.

Karty do głosowania – przygotowane na zjeździe przez komisję skrutacyjną, osobne dla każdej z władz, opieczętowane okrągłą pieczęcią lub pieczęcią właściwej komendy dla potwierdzenia autentyczności. Kartę otrzymują wszyscy uczestnicy zjazdu z czynnym prawem wyborczym – zgodnie z rozkazem właściwego komendanta.

Komisje zjazdowe - zjazd wybiera 3 komisje zjazdowe: wyborczą, uchwał i wniosków oraz skrutacyjną (w przypadku Zjazdu ZHP dodatkowo komisja mandatowa). Przewodniczący odbiera zgłoszenia do każdej komisji osobno i przeprowadza głosowanie. Wybrane komisje zajmują miejsca i odbywają pierwsze posiedzenie, na którym wybierają przewodniczącego komisji i sporządzają pierwszy protokół.

Komisja skrutacyjna – składa się z uczestników zjazdu z głosem decydującym (w skład komisji skrutacyjnej nie mogą wchodzić uczestnicy zjazdu kandydujący do władz). Jest odpowiedzialna za:

- przygotowanie kart do głosowania zawierających w porządku alfabetycznym nazwisko, imię i stopień instruktorski kandydatów do władz oraz opieczętowanie kart pieczęcią,
- przeprowadzenie głosowania (również jeśli jest jawne),
- liczenie głosów po każdej turze głosowań, sporządzenie protokołu oraz za prezentację wyników.

Komisja wyborcza - składa się z uczestników zjazdu z głosem decydującym. Przyjmuje zgłoszenia kandydatów do władz, weryfikuje ich bierne prawo wyborcze oraz przedstawia zjazdowi kandydatury w porządku alfabetycznym.

Komisja uchwał i wniosków – składa się z uczestników zjazdu z głosem decydującym. Przedstawia uczestnikom zjazdu propozycje uchwał, do których Ci mogą zgłaszać swoje uwagi.

Pełnomocnik komendanta chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP na zjazd – osoba sprawująca, w imieniu komendanta chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP, nadzór nad prawidłowym przebiegiem zjazdu odpowiednio hufca/chorągwi oraz zgodnością podejmowanych uchwał ze Statutem ZHP i innymi obowiązującymi przepisami.

Służba instruktorska – zaliczenie służby instruktorskiej następuje za okres roku harcerskiego, tj. od 1 września do 31 sierpnia roku następnego. Właściwy komendant wydaje rozkaz w sprawie zaliczenia służby instruktorskiej w terminie do końca października. Instruktorzy, którzy złożyli Zobowiązanie Instruktorskie w terminie uniemożliwiającym zaliczenie służby instruktorskiej w zwykłym trybie, uzyskują czynne prawo wyborcze od chwili złożenia Zobowiązania, o ile pełnią funkcję instruktorską.

Ukonstytuowanie się władz – komisja rewizyjna i sąd harcerski - wybór przewodniczącego, jego zastępcy/zastępców oraz sporządzenie protokołu z pierwszych obrad.

Wniosek formalny – propozycja wysunięta w trakcie obrad zjazdu dotycząca kwestii związanych z procedurą obrad. Wniosek formalny można złożyć w każdej chwili trwania zjazdu. Wniosek może dotyczyć kwestii porządkowej, rozszerzenia porządku obrad, zdjęcie danego punktu z obrad zjazdu, zamknięcie dyskusji merytorycznej, przedłużenie dyskusji merytorycznej.

Rodzaje zjazdów

Zjazd zwykły

Zjazd zwykły zwołuje się w celu wybrania władz. Liczebność komendy ustala zjazd na wniosek komendanta. Zjazd zwykły decyduje o najważniejszych sprawach, przyjmuje program rozwoju, rozpatruje i zatwierdza sprawozdania wszystkich władz za okres od ostatniego zjazdu zwykłego za pomocą uchwał zjazdowych. Na wniosek komisji rewizyjnej, zjazd podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium dla poszczególnych członków komendy za okres pomiędzy zjazdami.

Decyzje zjazdu są podejmowane poprzez głosowanie za lub przeciw sprawie. Głos wstrzymujący się nie wpływa na wynik głosowania.

W komendzie musi znaleźć się instruktor odpowiedzialny za program i pracę z kadrami oraz skarbnik. Skarbnik nie musi posiadać stopnia instruktorskiego, na funkcję skarbnika może kandydować pełnoletni członek ZHP posiadający bierne prawo wyborcze.

Można rozdzielić odpowiedzialność za program i pracę z kadrami pomiędzy dwóch instruktorów, na zastępcę komendanta lub członka komendy ds. programu i analogicznie ds. pracy z kadrami

Zjazd nadzwyczajny

Zjazd nadzwyczajny obraduje tylko nad sprawami, dla których został zwołany.

Zjazd sprawozdawczy (wyłącznie na poziomie hufca)

Zjazd sprawozdawczy hufca zatwierdza sprawozdania władz hufca i udziela absolutorium dla poszczególnych członków komendy (wszystkich pełniących funkcje od pierwszego dnia jej objęcia). Ocenia pracę komendy i władz hufca oraz realizację uchwał podjętych na poprzednim zjeździe.

Zjazd sprawozdawczy hufca odbywa się raz, w połowie kadencji. Szczegółowy terminarz zjazdów określa uchwałą Rada Naczelna ZHP.

Kto zwołuje zjazd?

Zjazd zwykły zwołują:

- w przypadku zjazdu chorągwi - komenda chorągwi,
- w przypadku zjazdu hufca - komenda hufca.

Zjazd nadzwyczajny hufca może być zwołany przez:

- komendę hufca,
- komendanta hufca,
- komisję rewizyjną hufca,
- komendę chorągwi,

z własnej inicjatywy lub na żądanie 1/3 członków ZHP pełniących w hufcu funkcje instruktorskie).

Zjazd nadzwyczajny chorągwi może być zwołany przez:

- radę chorągwi,
- komendę chorągwi,
- komendanta chorągwi,
- komisję rewizyjną chorągwi,
- Główną Kwaterę ZHP,

z własnej inicjatywy lub na żądanie 1/3 komend hufców).

Jak zwołać zjazd?

Zjazd zwoływany jest poprzez podjęcie uchwały. W przypadku władzy jednoosobowej tj. komendanta chorągwi i komendanta hufca zwołanie zjazdu następuje w drodze decyzji.

Zarówno treść uchwały jak i decyzji powinna zawierać zapis na jakiej podstawie przyjęto dokument (stosowny punkt Statutu oraz uchwały władzy wyższej – dot. ordynacji wyborczej i terminarza zjazdów). Oprócz tego, w uchwale należy wskazać termin zjazdu oraz datę wejścia w życie uchwały.

Co prawda podanie dokładnego miejsca obrad zjazdu hufca i chorągwi wymagane jest nie później niż na 14 dni przed ich rozpoczęciem, jednak jeśli jest ono znane w momencie zwołania zjazdu, dobrze jest podać tę informację w uchwale/decyzji.

Rozkazy zjazdowe

Informację o zwołaniu zjazdu chorągwi/hufca umieszcza się w rozkazie właściwego komendanta oraz przekazuje:

- w przypadku zjazdu hufca - do właściwej komendy chorągwi **nie później niż na 21 dni przed terminem zjazdu**. W rozkazie komendanta musi być informacja o jego terminie z listą uczestników zjazdu z głosem decydującym, a w przypadku zjazdu nadzwyczajnego także informacja o celu jego zwołania.
- w przypadku zjazdu chorągwi - do GK ZHP **nie później niż na 28 dni przed terminem zjazdu**. W rozkazie komendanta musi być informacja o jego terminie, a w przypadku zjazdu nadzwyczajnego tak-że informacja o celu jego zwołania.

Zjazd hufca

Wnioski w sprawie uzupełnienia lub skreślenia z listy uczestników zjazdu z głosem decydującym zgłasza się niezwłocznie do właściwego komendanta hufca, tak by ich rozpatrzenie możliwe było przed terminem zjazdu. Po jego rozpoczęciu decyzję w sprawie uzupełnienia lub skreślenia z listy uczestników zjazdu z głosem decydującym podejmuje komendant chorągwi lub pełnomocnik komendanta chorągwi.

Terminy

Wszystkie materiały mogą być przekazane uczestnikom zjazdu z głosem decydującym za pośrednictwem poczty lub poczty elektronicznej.

Zjazd hufca

Nie później niż na 21 dni przed zjazdem należy opublikować na stronie lub w siedzibie hufca oraz przekazać

Jak przygotować się do zjazdu hufca/chorągwi

do komendy chorągwi informacje o terminie i miejscu zjazdu oraz listę uczestników z głosem decydującym, a w przypadku zjazdu nadzwyczajnego także cel jego zwołania.

Nie później niż na 14 dni przed zjazdem należy osobiście, za pośrednictwem poczty lub poczty elektronicznej, przekazać uczestnikom zjazdu z głosem decydującym informacje o terminie i miejscu zjazdu hufca, proponowany porządek obrad, sprawozdania, materiały zjazdowe i wnoszone projekty uchwał. Za terminowe przekazanie materiałów uczestnikom zjazdu odpowiada komendant hufca.

W przypadku kiedy do komendanta hufca wpłynęły wnioski w sprawie uzupełnienia lub skreślenia z listy uczestników, komendant powinien rozpatrzyć je przed rozpoczęciem obrad zjazdu. Po ich rozpoczęciu, decyzję dotyczącą zmian na liście uczestników podejmuje komendant chorągwi lub jego pełnomocnik powołany na zjazd.

Zjazd chorągwi

Nie później niż na 28 dni przed zjazdem należy opublikować na stronie chorągwi oraz przekazać do Głównej Kwatery ZHP informacje o zwołaniu zjazdu i jego terminie a w przypadku zjazdu nadzwyczajnego również cel jego zwołania.

Nie później niż na 21 dni przed zjazdem do komendanta chorągwi uczestnik zjazdu z głosem decydującym, może zgłosić kandydaturę na komendanta chorągwi wraz z pisemną zgodą kandydata. Komendant Chorągwi taką informację niezwłocznie publikuje na serwisie internetowym chorągwi wraz z imieniem i nazwiskiem kandydata, stopniem instruktorskim, numerem ewidencji oraz przydziałem służbowym.

Nie później niż na 14 dni przed zjazdem należy za pośrednictwem poczty lub poczty elektronicznej, przekazać uczestnikom zjazdu z głosem decydującym informacje o terminie i miejscu zjazdu chorągwi, proponowany porządek obrad, sprawozdania, materiały zjazdowe i wnoszone projekty uchwał. Za terminowe przekazanie materiałów uczestnikom zjazdu odpowiada komendant chorągwi.

Schemat przebiegu zjazdów

Słowniczek

Komendant - komendant hufca, komendant chorągwi,

Zjazd - zjazd hufca, chorągwi,

Pełnomocnik - pełnomocnik komendanta chorągwi, Naczelnika ZHP,

Jednostka nadrzędna - w przypadku zjazdu hufca - komenda chorągwi, w przypadku zjazdu chorągwi - Główna Kwatera ZHP.

Zaproponowany scenariusz (przebieg) zjazdu jest propozycją wynikającą z dotychczasowych doświadczeń. Za projekt porządku obrad odpowiada właściwy komendant, a ostateczną decyzję podejmuje zjazd. Przy tworzeniu porządku obrad należy wziąć pod uwagę możliwości czasowe i lokalowe, zaproszonych gości i należy pamiętać o logicznym ciągu obrad.

Zjazd zwykły

Zjazd dzieli się na dwie części: roboczą i oficjalną.

CZĘŚĆ ROBOCZA ZJAZDU

1. Otwarcie zjazdu przez komendanta:

- powitanie uczestników zjazdu i pełnomocnika komendanta chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP,
- powołanie protokolantów,
- zgłoszenie propozycji na funkcję przewodniczącego zjazdu, przyjęcie propozycji z sali, głosowanie – wybór przewodniczącego zjazdu,
- przejście prowadzenia obrad przez przewodniczącego zjazdu.

Część robocza rozpoczyna się otwarciem obrad zjazdu, którego dokonuje komendant. Miłym akcentem jest powitanie zebranych oraz zaproszonych gości. Następnie komendant proponuje protokolantów. Po wyrażeniu zgody przez kandydatów, zjazd wybiera protokolantów za pomocą głosowania.

Protokolanci nie muszą być uczestnikami zjazdu z głosem decydującym. Ważne, żeby byli do tego przygotowani. Warto przed zjazdem zaproponować komuś tę rolę i wytłumaczyć na czym polega. Protokolantom należy przygotować stanowisko, z którego będą dobrze słyszeć oraz w którym będą efektywnie pracować. Stanowisko powinno być wyposażone w komputer, zasilacz i dostęp do prądu, a jeżeli protokół sporządzany jest ręcznie, to w zeszyt lub w ponumerowane kartki oraz przybory do pisania.

Po wyborze protokolantów, zjazd wybiera przewodniczącego spośród osób uczestniczących w zjeździe z głosem decydującym. Kandydaturę na funkcję przewodniczącego zjazdu może zaproponować każdy instruktor posiadający czynne prawo wyborcze. Kiedy zjazd dokona wyboru, komendant przekazuje głos przewodniczącemu zjazdu.

Zjazd może wybrać również prezydium zjazdu, w tym wiceprzewodniczących, którzy mogą zastępować przewodniczącego. Głosowanie prowadzi już przewodniczący zjazdu. O liczebności prezydium oraz ich funkcjach powinien decydować zjazd a jego postanowienia powinny być zawarte w regulaminie zjazdu.

2. Przyjęcie porządku obrad zjazdu – w tym określenie terminu zakończenia rejestracji przez komisję wyborczą kandydatów do władz:

- uwagi do projektu, inne propozycje,
- głosowanie nad przyjęciem porządku obrad.

3. Przyjęcie regulaminu obrad:

- uwagi do projektu, inne propozycje,
- głosowanie nad przyjęciem regulaminu obrad.

4. Wybór komisji zjazdowych – wybór każdej komisji osobno:

Zjazd wybiera 3 komisje zjazdowe. **Wyborczą, uchwał i wniosków oraz skrutacyjną**. O liczebności komisji powinien decydować zjazd a postanowienia zjazdu powinny być zawarte w regulaminie zjazdu. Jeśli tego w nim nie określono, przed wyborem komisji należy określić jej liczebność. Przewodniczący odbiera zgłoszenia do każdej komisji osobno i przeprowadza głosowanie. Przewodniczący pyta każdego kandydata do komisji czy wyraża zgodę na pracę w komisji.

Wybrane komisje zajmują miejsca i odbywają pierwsze posiedzenie, na którym wybierają przewodniczącego komisji i sporządzają pierwszy protokół. Definicje komisji znajdują się na początku dokumentu.

Warto zaproponować udział w komisjach uczestnikom zjazdu z głosem decydującym jeszcze przed całym wyrażeniem. Pozwala to na sprawniejsze przeprowadzenie zjazdu.

5. Zapoznanie uczestników zjazdu przez pełnomocnika komendanta chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP z procedurą:
  - Ordynacja wyborcza ZHP (warunki ważności wyboru, sposób zgłaszania kandydatów i ich przedstawiania, sposób głosowania),
  - Statut ZHP (kogo wybieramy na zjeździe, sposób głosowania).
6. Przyjęcie uchwały w sprawie liczebności wybieranych władz (zgodnie ze Statutem ZHP).

CZĘŚĆ OFICJALNA ZJAZDU

7. Uroczyste rozpoczęcie zjazdu:
    - wprowadzenie sztandaru,
    - hymn,
    - powitanie gości przez komendanta.
  8. Podziękowania i odznaczenia, wystąpienia gości.
  9. Sprawozdania wszystkich władz z działalności w okresie całej kadencji.
  10. Przedstawienie przez pełnomocnika komendanta chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP informacji o realizacji zadań statutowych przez komendanta i komendę.
  11. Dyskusja i głosowanie nad przyjęciem sprawozdań poszczególnych władz
  12. Wniosek w sprawie absolutorium dla komendanta i komendy.
  13. Dyskusja nad wnioskiem w sprawie absolutorium.
  14. Głosowanie nad wnioskiem w sprawie absolutorium.
- Głosuje się osobno nad każdą osobą, która była w komendzie hufca (chorągwi) w okresie całej kadencji. Po głosowaniu nad absolutorium ustępujące władze oddają sznury funkcyjne.*
15. Przedstawienie projektu programu rozwoju hufca/chorągwi.
  16. Dyskusja programowa – I część.
  17. Wybory:
    - przypomnienie przez pełnomocnika komendanta chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP, kto jest uprawniony do głosowania oraz w jaki sposób należy oddać głos, aby był uznany za ważny
    - procedura w przypadku głosowania tajnego: rozdanie kart wyborczych przez komisję skrutacyjną, głosowanie przez wrzucenie kart wyborczych do urny.
  18. Przedstawienie przez przewodniczącego komisji wyborczej listy kandydatów na komendanta.
    - po przedstawieniu każdej kandydatury uczestnicy zjazdu mają prawo zadawania kandydatowi pytań, ponadto ma on możliwość wypowiedzi.
  19. Wybór komendanta.

W tym czasie warto zaplanować przerwę, podczas której komisja skrutacyjna przeliczy głosy i przygotowuje się do ogłoszenia wyników.

20. Ogłoszenie wyników wyborów na komendanta.

Przewodniczący komisji skrutacyjnej przedstawia liczbę głosów uzyskaną przez kandydatów, a po ogłoszeniu wyników, pełnomocnik komendanta chorągwi/Naczelnika ZHP wręcza komendantowi sznur.

W przypadku jeśli w zjeździe uczestniczy członek komendy chorągwi ZHP lub Głównej Kwatery ZHP to ta osoba wręcza sznur nowo wybranemu komendantowi.

21. Przedstawienie przez wybranego komendanta składu komendy oraz informacja o podziale obowiązków (zastępca, skarbnik, osoba odpowiedzialna za program i pracę z kadra):

- zjazd podejmuje uchwałę o składzie liczebnym komendy na wniosek komendanta,
- po przedstawieniu każdej kandydatury uczestnicy zjazdu mają prawo zadawania kandydatowi pytań, ponadto ma on możliwość wypowiedzi.

22. Głosowanie nad składem komendy (na każdą osobę osobne głosowanie).

23. Ogłoszenie składu komendy i podanie wyników ukonstytuowania się władz.

Pełnomocnik komendanta chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP wręcza sznury funkcyjne.

24. Przedstawienie przez przewodniczącego komisji wyborczej listy kandydatów do władz i delegatów na zjazd chorągwi ZHP (w przypadku zjazdu hufca):

- przewodniczący komisji wyborczej przedstawia listy kandydatów do każdej władzy kolejno,
- po przedstawieniu każdej kandydatury uczestnicy zjazdu mają prawo zadawania kandydatowi pytań, ponadto ma on możliwość wypowiedzi.

25. Głosowanie nad składem władz chorągwi ZHP (na każdą osobę osobne głosowanie).

26. Dyskusja – II część.

27. Ogłoszenie wyników wyborów do władz przez przewodniczącego komisji skrutacyjnej.

28. Ukonstytuowanie się władz.

29. Sprawozdanie komisji uchwał i wniosków. Dyskusja, zgłaszanie poprawek. Przyjęcie uchwał i stanowisk, w tym planu rozwoju.

30. Wystąpienie komendanta.

31. Zakończenie zjazdu:

- hymn,
- wyprowadzenie sztandaru,
- "Bratnie słowo".

Wyniki wyborów władz hufca oraz delegatów na zjazd chorągwi ogłaszane są w rozkazie komendanta chorągwi, a władz chorągwi w rozkazie Naczelnika ZHP do 14 dni od zakończenia ostatniego zjazdu lub ostatniej zbiórki wyborczej.

W wypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami zjazd hufca lub zjazd chorągwi może ogłosić jeden raz wielodniową przerwę w obradach, na okres nie dłuższy niż 30 dni.

Zjazd sprawozdawczy

Zjazd sprawozdawczy przebiega podobnie do zjazdu zwykłego. Również dzieli się na dwie części, roboczą i oficjalną. Część robocza przebiega w ten sam sposób co część robocza zjazdu zwykłego. Po części roboczej, rozpoczyna się oficjalna część zjazdu, która przebiega podobnie jak zjazd zwykły ale z pominięciem wyboru władz.

Sytuacje nadzwyczajne

W przypadku nie udzielenia absolutorium członkowi komendy, może zostać poddany wniosek o jego odwołanie.

Jeżeli podczas zjazdu sprawozdawczego zostanie odwołana osoba z komendy lub na przykład komendant hufca zrezygnuje z pełnionej funkcji, zjazd sprawozdawczy może przerodzić się w zjazd nadzwyczajny, którego celem będzie wybór komendanta i komendy hufca, ponieważ zjazd sprawozdawczy może obradować też nad sprawami właściwymi dla zjazdu nadzwyczajnego hufca, jeżeli wniosek o rozpatrzenie takich spraw został zgłoszony przez komendanta hufca, komisję rewizyjną hufca lub komendanta chorągwi ZHP.

W przypadku odwołania komendanta hufca mandaty członków komendy wygasają z chwilą wyboru nowego komendanta

Pełnomocnik na zjazd

Nad przebiegiem zjazdu hufca/chorągwi oraz zbiórek wyborczych czuwa powołany pełnomocnik odpowiednio komendanta chorągwi/Naczelnika ZHP.

Pełnomocnik na zjazd hufca/chorągwi powinien posiadać przy sobie wydrukowane dokumenty:

1. Statut ZHP,
2. Ordynację wyborczą ZHP,
3. Interpretacje Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP w sprawie np. funkcji instruktorskich, kadencyjności oraz inne, które mogą wpływać na czynne lub bierne prawo wyborcze członków ZHP,
4. Dokumenty zjazdowe m.in.: projekty uchwał, regulamin i harmonogram obrad itp.

Pełnomocnik na zjazd przedstawia uczestnikom zjazdu z głosem decydującym informacje dotyczące:

1. warunków ważności wyboru,
2. sposobu zgłaszania kandydatów i ich przedstawiania,
3. kogo wybieramy na zjeździe,
4. sposób głosowania.

Zbiórki wyborcze

Zbiórki wyborcze dokonują wyboru delegatów na Zjazd ZHP. Zbiórki mogą odbywać się w hufcach lub w rejonach hufców.

Po podjęciu przez Przewodniczącego ZHP decyzji o zwołaniu zjazdu zwykłego ZHP, Rada Naczelna ZHP podejmuje uchwałę, w której określa liczbę delegatów wybieranych na Zjazd ZHP w poszczególnych chorągwiach oraz terminarz odbycia zbiórek wyborczych.

Komenda chorągwi, **w terminie 14 dni od podjęcia przez Radę Naczelną ZHP uchwały** w sprawie liczby delegatów oraz terminarzu zbiórek, po zasięgnięciu opinii komendantów hufców, podejmuje uchwałę, w której wskazuje hufce, w których odbędą się samodzielne zbiórki wyborcze oraz tworzy rejony hufców, określając liczbę delegatów wybieranych w poszczególnych hufcach i rejonach hufców.

Zbiórkę wyborczą hufca zwołuje komenda hufca, a zbiórkę rejonu hufców komenda chorągwi, zgodnie z terminarzem uchwalonym przez Radę Naczelną ZHP.

Nie później niż na 21 dni przed terminem zbiórki należy:

- a) w przypadku zbiórki wyborczej hufców - obowiązki komendanta hufca
  - opublikować w rozkazie komendanta hufca oraz na stronie lub w siedzibie hufca informację o zwołaniu zbiórki wyborczej hufca i jej terminie
  - ogłosić w liście uczestników zbiórki wyborczej posiadających czynne prawo wyborcze, wraz z pełnioną przez nich funkcją w rozkazie komendanta hufca,
  - umieścić listę na stronie internetowej chorągwi oraz hufca (jeśli ją posiada),
  - przekazać informację o zbiórce wyborczej oraz listę do komendy chorągwi,
- b) W przypadku zbiórki rejonów hufców - obowiązki komendanta chorągwi i komendantów hufców w rejonie:
  - ogłosić informację o zwołaniu zbiórki wyborczej rejonu i jej terminie w rozkazie komendanta chorągwi oraz na stronach internetowych chorągwi i hufców, które tworzą rejon (jeżeli posiadają stronę internetową) i wywiesić w siedzibie odpowiednich hufców
  - ogłosić w rozkazie komendanta hufca listę uczestników zbiórki wyborczej z danego hufca, posiadających czynne prawo wyborcze, wraz z pełnioną przez nich funkcją,
  - przekazać listę do właściwej komendy chorągwi,
  - umieścić na stronie internetowej chorągwi oraz hufca (jeśli ją posiada).

Z głosem decydującym w zbiórce wyborczej biorą udział członkowie ZHP pełniący funkcje instruktorskie, mający przydział służbowy do tego hufca, którego zbiórka dotyczy i opłaconą podstawową składkę członkowską.

Instruktor, który ma przydział do innej jednostki niż hufiec (chorągiew, Główna Kwatera ZHP) może realizować prawo wyborcze w wyborach na delegatów na Zjazd ZHP, w dowolnie wybranym przez siebie hufcu lub rejonie hufców, za zgodą komendanta wybranego hufca.

Aby uzyskać zgodę należy złożyć wniosek do komendanta hufca, z prośbą o wpisanie na listę uczestników, w terminie 7 dni od daty zwołania zbiórki.

W tym celu w terminie 7 dni od daty zwołania zbiórki wyborczej składają pisemny wniosek do właściwego komendanta hufca o wpisanie na listę uczestników zbiórki.

Wnioski w sprawie uzupełnienia lub skreślenia z listy uczestników zbiórki wyborczej z głosem decydującym zgłasza się w takim samym trybie jak w przypadku zjazdu.

Tryb odwoławczy i unieważnienie zjazdu

Zjazdy i zbiórki wyborcze hufców – organem odwoławczym jest rada chorągwi za pośrednictwem właściwego komendanta chorągwi. Zjazd hufca lub jego decyzje może unieważnić wyłącznie rada chorągwi.

Zjazdy chorągwi – organem odwoławczym jest Rad Naczelna ZHP za pośrednictwem Naczelnika ZHP. Zjazd chorągwi lub jego decyzje może unieważnić wyłącznie Rada Naczelna ZHP.

Cytat z Ordynacji Wyborczej ZHP:

44. Wnioski o unieważnienie wyborów zjazdów hufców oraz zbiórek wyborczych, w tym wnioski dotyczące naruszeń przepisów regulujących tryb zwoływania zjazdów hufców oraz zbiórek wyborczych, składa się do rady chorągwi, za pośrednictwem właściwego komendanta chorągwi. Wnioski o unieważnienie wyborów zjazdów chorągwi, w tym wnioski dotyczące naruszeń przepisów regulujących tryb zwoływania zjazdów chorągwi, składa się do Rady Naczelnej ZHP, za pośrednictwem Naczelnika ZHP.

45. Wnioski, o jakich mowa w pkt. 44, można składać jedynie w ciągu 14 dni od dnia zakończenia zjazdu lub zbiórki. Wnioski złożone po terminie pozostawione zostaną bez rozpoznania. Komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP dołącza do wniosku niezbędne materiały umożliwiające rozpatrzenie wniosku i przekazuje je w ciągu 7 dni właściwej radzie. Rada rozpatruje wniosek na swoim najbliższym zebraniu, po otrzymaniu pełnej dokumentacji.

Dokumenty po zjeździe

Zjazd chorągwi

Rozkaz komendanta chorągwi, a w nim ogłoszenie wyników zjazdu chorągwi (podanie składu osobowego władz) w formie wyjątku z Rozkazu Naczelnika ZHP.

Protokół ze zjazdu chorągwi wraz z załącznikami (protokoły posiedzeń komisji, uchwalone uchwały, program rozwoju chorągwi, listy obecności, protokoły pierwszych posiedzeń władz itp.) w oryginalne należy przekazać do Głównej Kwatery ZHP.

Po zjeździe chorągwi ZHP wszystkie zmiany należy zgłosić do Krajowego Rejestru Sądowego. Zmian dokonujemy na wniosku (KRS-Z20) i załącznikach (KRS-ZK):

- KRS – Z20
- podstawowy wniosek o zmiany wpisów w KRS - bez pisma przewodniego do sądu. Druku KRS-Z20 nie należy modyfikować,
- protokół posiedzenia komisji skrutacyjnej zjazdu chorągwi w sprawie wyboru komendanta chorągwi,
- protokół posiedzenia komisji skrutacyjnej zjazdu chorągwi w sprawie wyboru komendy chorągwi (z określeniem funkcji)
- protokół posiedzenia komisji skrutacyjnej zjazdu chorągwi w sprawie wyboru komisji rewizyjnej chorągwi,

- wzory podpisów (notarialne) wszystkich członków komendy chorągwi, (dotyczy tylko nowych osób – można to poświadczenie otrzymać w sądzie przy składaniu wniosku, ale osoby, których dotyczą wzory podpisów, muszą być obecne przy składaniu wniosku),
- oświadczenia nowych członków komendy chorągwi o niekaralności,
- oświadczenia nowych członków komisji rewizyjnej chorągwi.

Wszystkie wymienione wyżej dokumenty załączamy w oryginale.

W czasie zjazdu można zebrać wszystkie oświadczenia nowych członków władz, a protokoły Komisji Skrutacyjnej sporządzać w 3 oryginatach.

KRS-Z20 podpisują wszyscy członkowie komendy – nowo wybrany komendant i członkowie komendy.

KRS – ZK - Załącznik KRS-ZK wypełniamy podczas zmiany członków organu zarządzającego – komendy i organu kontroli – komisji rewizyjnej. Druku KRS-ZK nie należy modyfikować. W KRS-ZK wpisujemy tylko zmiany – czyli wpisujemy, którą osobę należy skreślić, a jaką wpisać w jej miejsce. Jeżeli zmniejszyła się liczebność władz, należy wpisać, które osoby wykreślamy z KRS. Jeżeli zwiększyła się ilość zmian, podajemy, jakie osoby należy do danej władzy dopisać. W każdym druku dokonujemy wpisu tylko jednej pozycji – zamiany, wykreślenia lub dopisania osoby. KRS-ZK podpisują wszyscy członkowie komendy – nowo wybrany komendant i członkowie komendy.

Sąd może zażyczyć sobie listy wszystkich delegatów, potwierdzone notarialnie za zgodność z oryginałem lub inne dodatkowe dokumenty.

Dodatkowe zmiany

Zmiany po zjeździe można również wykorzystać do zmian danych dotyczących hufców, takich jak wykreślenie, dopisanie lub zmianę adresu. Do tych zmian służy druk KRS-ZA. Druku KRS-ZA nie należy modyfikować.

Zjazd hufca

Rozkaz komendanta hufca, a w nim ogłoszenie:

- wyników zjazdu hufca (podanie składu osobowego władz) w formie wyjątku z Rozkazu Komendanta Chorągwi ZHP,
- listy delegatów na zjazd chorągwi.

Protokół z przebiegu zjazdu wraz z załącznikami (jeden komplet w oryginale) należy przekazać do właściwej komendy chorągwi ZHP.

O czym należy pamiętać

Zaprośmy gości

Pamiętajmy, że na zjeździe nie powinno zabraknąć ludzi, którzy mają wpływ na losy naszych społeczności, czy ludzi dla nas ważnych. Jednak samo pamiętanie nie wystarczy. Już teraz przygotuj i roześlij zaproszenia z programem zjazdu. Buduje to wizerunek harcerstwa jako organizacji profesjonalnej i poważnej. Stwarza to również ogromne bezpieczeństwo, że zaproszeni goście pojawią się na naszym spotkaniu, bo zaproszenia z wyprzedzeniem pozwalają na zaplanowanie swojego czasu.

Wyberzmy dobre miejsce

Miejsce jest o tyle istotne, że nie tylko powinno stanowić o wygodzie pracy, ale również podnosić prestiż spotkania. Zjazd to bardzo ważne wydarzenie nie tylko dla instruktorów oraz członków Twojego hufca/chorągwi. Zjazd powinien być również wydarzeniem dla władz samorządowych właściwych dla Twojego miejsca działania. Dlatego też nieodzownym elementem jest zaproszenie gości na to spotkanie. Niemniej jednak gości wypada zaprosić w stosowne miejsce np. ratusz miejski, sale konferencyjne urzędów, starostw, inne. Organizacja harcerska w większości miast, miasteczek, wsi cieszy się zaufaniem społecznym, więc przy odrobinie dobrej woli i zaangażowania nie powinno być problemów ze zorganizowaniem spotkania w ważnym miejscu Waszego miejsca działania.

Poinformujmy media i władze samorządowe

Już na tym etapie należy zadbać o stronę medialną naszego zjazdu. Warto rozesłać informacje o zbliżającym się spotkaniu wszystkim harcerzy waszego środowiska, na którym będziemy zarówno wybierać nowe władze, jak również zatwierdzać program rozwoju na kolejne 4 lata. Powiadommy telewizję, radio, prasę, aby informacja o tak ważnym wydarzeniu harcerskim stała się powszechna. Po raz kolejny będziemy mieli wpływ na wizerunek harcerstwa w społeczeństwie, jak również informacja o nas będzie przybliżała nas rodzicom, nauczycielom, ect. Po zjeździe nie zapomnijmy rozesłać notatki prasowej o wynikach naszego zjazdu do lokalnych gazet. Jeżeli dostarczymy informację w tym samym dniu, w którym zakończy się zjazd niewątpliwie ukaże się ona w każdej gazecie, do której zostanie dostarczona. Nie zapominajmy o tym, że nie jesteśmy organizacją zamkniętą, o której nikt i nic nie powinien wiedzieć, a wręcz odwrotnie. Stwórzmy więc sobie i innym taką właśnie szansę.

Załączniki

- 1) Informacja dla Pełnomocnika Komendanta Chorągwi ZHP/Naczelnika ZHP na zjazd
- 2) Wzory protokołów komisji zjazdowych
- 3) Wzór regulaminu obrad zjazdu
- 4) Wzór ankiety kandydata
- 5) Tezy do sprawozdania komendanta i komendy hufca (minimum, które należy spełnić)

